

Ljubljanski List

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Uredništvo in upravnništvo: Kolodvorske ulice števil. 16. — Z urednikom se more govoriti vsak dan od 11. do 12. ure. — Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati: šeststopenjska petstopenjska 4 kr., pri večkratnem ponavljanju daje se popust. — Velja za Ljubljano v upravništvu: za celo leto 6 gld., za pol leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr., na mesec 50 kr., pošiljatev na dom velja mesečno 9 kr. več. Po pošti velja za celo leto 10 gld., za pol leta 5 gld., za četrt leta 2 gld. 50 kr. in za jeden mesec 85 kr.

Štev. 122.

V Ljubljani v ponedeljek, 1. junija 1885.

Tečaj II.

Vabilo na naročbo.

Z junijem 1885 prične se nova naročba na naš list. Prosimo torej naše čast. naročnike, naj naročbo ob pravem času ponovno, da se pošiljanje lista ne pretrga. Najbolje se to učini po poštni nakaznici, na čegar odstrižek treba prilepiti le naslov, ki je na pasku vsacega lista.

Naročnina je, kakor doslej, namreč:

Po pošti:

za celo leto	gld. 10.—
„ pol leta	„ 5.—
„ četrt leta	„ 2.50
„ en mesec	„ —85

Za Ljubljano:

za celo leto	gld. 6.—
„ pol leta	„ 3.—
„ četrt leta	„ 1.50
„ mesec	„ —50

za donašanje v hišo vsak mesec 9 kr.

Nemiri v vzhodni Rumeliji.

Tudi človek brez posebne politične izkušenosti in modrosti spredidel je lahko, da določbe, kakor so se sprejele v berlinskem pomirju, ne zagotavlja za dolgo časa miru na balkanskem polotoku. Sklenilo se je bolj premirje, nego pomirje. Pereče vprašanje, ki je že tolikokrat delalo sive lase državnikom, rešilo se je le na pol, drugi del odložil se je na poznejše, morda ugodnejše čase. A da bode to vprašanje tako kmalu zopet stopalo na dnevni red, tega si pač nikdo mislil ni. Sicer ni se dogodilo nič takega, da bi državni evropskih velevladstij takoj morali sesti za zeleno mizo ter pričenjati znova sitno in kočljivo delo uravnavanja balkanskih razmer, a ta večna poročila, ki prihajajo o nemirih iz vzhodne Rumelije, ne smejo se puščati tebi nič meni nič iz oči.

Listek.

Življenje in navade v Ugandi.

(Zlatorodov.)

Kdor hoče dobro poznati razvoj afrikanskega plemena, iti mora v srednjo-afrikanske kraje. Tukaj si ga bode lahko ogledal v hladni senci pisangov, sredi prirodnega življenja. Tukaj se bo čudil evropski popotnik predolgim, prečudno zelenim in svetlim vejam banan, velikosti in množini sadu tega drevesa, mastni zemlji in nje neukončavni rodovitosti; tukaj bo videl prekrasno rastlinje, vedno bujno kakor spomladi zeleneče, in marisikak prizor znamenitega delovanja prirode. Spoznal bode popotnik, da ti prebivalci so tem krajem prav tako pristvarjeni, kakor mi našim, in da so gledé teh krajev prav tako po polnem dozorjeni, kakor do pokanja zrele banane nad njihovimi glavami.

Le pogledimo njihove obraze, kako nam pravijo: Mi živimo v deželi masla in vina in vsa-

Določbe, katere so bili zmagonosni Rusi diktirali potolčeni in potrjeni Turčiji v šentštefanskem pomirju, bile so gotovo zelo trde za zadnjo. A taji se ne dá, da je bilo v tem mirovnem sklepu več pogojev za trajni mir, nego v onih določenih, ki so se od diplomatov v Berlinu napisala na papir. Ločiti jedno in isto ljudstvo v dva dela in dati jima zelo nejednake pravice, jednemu popolno nezavisnost, a drugemu le malo izboljšanje prejšnjega neznosnega stanja, gotovo ni bilo po tem, da bi se dalo na podlagi tega pričakovati dolgotrajnega miru. Jasno je moralo biti vsakemu, da bodo pod turško vlado živeči Bolgari vedno hrepeneli po usodi srečnejših svojih bratov in da bodo pri vsaki priložnosti to svojo željo očitno kazali pred svetom. A k temu pridružuje se še nekaj. Vzhodna Rumelija, kakor jo je vstvarilo berlinsko pomirje, ne šteje samo Bolgarov med svojimi prebivalci, ampak tudi dokaj Albancev, Srbov, zlasti pa Grkov. Med tem ko so vse misli in želje Bolgarov obrnene tja, da bi se jim skoro posrečilo združiti se s samostojnimi svojimi brati, bojé se drugi narodi v vzhodni Rumeliji tega in pred vsem Grki delujejo z vso močjo na to, da bi se ne razširila kneževina Bolgarska čez to deželo, ampak da bi ta pripala kraljevini grški v last. Tu je vir vsem onim krvavim praskam, o kojih se takó pogostoma poroča o tem.

Zunanji povod k tem med Grki in Bolgari ponavljajočimi se krvavimi boji, dala je pred letom dni zavratna umoritev bolgarskega arhimandrita v Dibri. Bolgari obdolžili so grškega metropolita Anthimosa kot moralčnega učitelja tega zločina. Stvar se je od strani turških oblastnj sicer preiskovala, a niti temeljito, nito dolgo, tako da do potrebnega pojasnila v tej zadevi ni prišlo. Od tega časa sem kaže se jeza, koja sta oba rivala jeden na drugega dosedaj le v sreč nosila, v de-

keršne obilice, v deželi mastnih travnikov in dolov. Zemlja ne potrebuje počitka, tolika je moč nje rodovitosti. Ta moč se pozna tudi na žilah in kitah prebivalcev, kakor bi se bila vanje presečila. Nemirne oči se jim svetijo in žaré, bleščeči pogled jim je živahen, kakor bi bili solnčne žarke prestregli. Njih bronasti, bagrenogladki život, ki se neprestano poti in ki ga mažejo z maslom, napete kite in gomoljaste mišice po životu in po rokah — vse to kaže čvrstost življenja, polno moči in radosti, ki se pretaka po ljudstvu in po deželi.

Poskusimo narisati podobo kmeta v Ugandi, kako biva na svojem domu, v svoji koči; uže iz nekaterih potez bomo spoznali, kako tršat in krepak je ta narod.

Kmet,

ali kakor mu sami pravijo, kopi, bi rekli mi, da je uzor tiste sreče, po kateri jih toliko hrepeni, ko bi le nekaj peg na njem ne bilo. Odmislimo si od njega te pege, namreč pijanega in umaza-

janjih. Stvari, ki so se vršile na afganski meji, in ki so za nekoliko časa obračale vso pozornost Evrope náse, bile so krive, da so se bili vsi krvavi dogodjaji v vzhodni Rumeliji za nekoliko časa pozabili. Dne 5. t. m. pa je prišlo v Plovdivu znova do pouličnih izgrediv in krvavih pretepov med Bolgari in Grki. Da, razdraženost segala je tako daleč, da so se celo ropale prodajalnice ter rušile in podirale hiše. Koga pri vsem tem zadene večja krivda, se pač ne da določiti. Znano je le toliko, da so povod k vsemu temu dali Grki. Obhajali so namreč slovesno dan sv. Jurija kot godovni dan grškega kralja. Pri tej priliki govorili so se baje tako izzivajoči govori in so se Grki tako oblastno obnašali Bolgarom nasproti, da je le-tem konečno zavrela kri in je prišlo do takih obžalovanja vrednih dejanj. Nesmisel bilo bi krivdo zvrčati samo na jedno stranko, kajti, da bi bili vse zakrivil le Bolgari, kakor se od nekaterih stranij trdi, je tim manj verjetno, ker je obče znano, da Grki drugim narodom nasproti niso vselej najstrpnejši. In da Grki v vzhodni Rumeliji s svojo usodo tudi niso zadovoljni, da temveč težko pričakujejo dné, ki bi jih združil z grškim kraljestvom, razvidno je ravno iz tega, ker so tako slovesno in demonstrativno praznovali god kralja Jurija.

A ravno, ker vidijo glavno oviro uresničenja teh svojih želj v Bolgarih, kateri jih po številu daleč presegajo, svojega srda ne morejo prav skrivati in je pri teh okoliščinah nedvojno, da pri onih grozodejstvih gotovo niso po polnem nedolžni. Dolžnost Evrope, koji mora na ohranitvi mira mnogo ležeče biti, je pač, da paznim očesom opazuje vse to, kar se doli vrši. Kajti, ako se dopusti, da se taki poulični izgrediv še nadalje ponavljajo, priti zna do še hujih bojov med posameznimi narodnostimi in ta ali ona evropska moč

nega zamurca, sredi debelih bab in trbušatih rokavjačev. Recimo da je počasen pa len, malomaren pa vender ne tako, da ne bi se briga za svojo korist. — Po vrtovih njegovih mu raste, po nasadih njegovih mu gre v popke, po poljih njegovih se ziblje klasovje. Njegova kočica je videti ravno kar storjena ter ne potrebuje poprave; dvorišča pa ima z dobrim plotom opazena.

Zdaj stopi iz svoje kočice. Lejte ga, v cvetu in krepkosti njegove močnatosti; snažen je ta človek, vlijuden in skromen; nosi se po svojem kraju: v dolgi suknji, ki je ilovnate barve in narejena iz skorjevine, na plečih speta mu sega do stopal; mož je videti, da je srečen človek, da jako srečen mora biti, ker zadovoljnost mu sije z obraza.

Pri vratih zunanjega dvorišča ima svoj navadni sedež, nad katerim se kakor stolp vzdiga mogočna banana, drevo, ki nad njim razprostira svoje zelene veje, svoje široko perje, da mu hladno senco dela. Gredoč si popravlja haljo v prave in spodobne gube, ter postavlja korake počasno in lahno. Séde. Pred njim se razgrinja vrt, zeleneč

videla se bo morda prisiljeno poseči v mes ter potegniti se za „rodne brate“. A potem je evropski mir v največji nevarnosti. Evropa bode morala uže sedaj skrbeti za red, kajti da Turčija sama za to ni sposobna, je jasno. Pri tem pa bode se moralo postopati strogo objektivno. Brez predsodkov, brez nagnenja za to ali ono narodnost, bodo se morale stvari tako uravnati, da se nobena njih ne bode imela pritoževati. Pri tem se tudi ozira ne bode smelo jemati na to, je li jeden rod v omiki do sedaj bolje napredoval, nego drugi. Kajti z večjo omiko in naprednostjo ne zadobi se predprava druge zatirati. Nečemo se spuščati v to, koliko je resnice na poročilih učenjaka Laveleya, ki uže leto dni poroča angleškimi časopisom o preganjanju in zatiranju Bolgarov od strani Mohamedanov in Grkov. Omeniti hočemo le to še, da bi bila velika napaka, koje posledice se pač sedaj še preračunati ne dadó, ako bi Evropa iz neutemeljenega in smešnega strahu pred poplavljenjem Slovanstva, se tudi sedaj Slovanom nepravilno kazala. „Vsakemu svoje“, to bodi gäslo, in evropski mir je zagotovljen!

Iz Afrike.

P. C. — V prostranem ozemlju, katero se razprostira zapadno od Aleksandrije čez Tripolis do tunezijske meje pripravlja se neko gibanje, katero bode, če se pravočasno ne uduši, postalo nevarno, da, bolj nevarno, nego je bil sudansk upor. Danes je dokazano, da se je vse nabrežno ozemlje rabilo za dovažanje orožja in streliva sudanskim upornikom. Še pred nekaterimi dnevi zasledili so nekaj ur hoda zapadno od Aleksandrije ladijo, katera je izkrcavala za Sudan določen, v sodovih dobro shranjen smodnik. Ubežala je ta ladila zasledujoči jo obrežni stražni ladiji, odvrški smodnik v morje. Vlada je sicer ukrenila takoj potrebne navedbe, katere pa niso nikakor v stanu zlo izriniti s korenino. Glavni nadzornik obrežne straže Middlemas bej odposlal je lepo uniformiran oddelek obrežne straže, da straži progo Aleksandrija-Port-Said, a uvidi se uže naprej, da tako malobrojna straža ne bode mogla storiti svoje dolžnosti. Premije za naznanila tihotapstev so se počvetorile; s to naredbo pa se bode prej doseglo to, da se bode napačno ovajalo, ne pa da bi se tihotapci v resnici naznanili. Skoro smešen pa je načrt angleškega vojaškega oblastva, da bi namreč obrežno ozemlje do tripolitanske meje nadziral poseben vojašk oddelek, kateri naj bi marširal do tripolitanske meje, potem pa se zopet ob obrežji vrnil.

Egiptovsko-tripolitanska meja je sicer danes še takó malo določena, da se na pr. ne more z gotovostjo povedati, je li znani glavni tabor sunsiške bratovščine v Sarabubu, vzhodno od železnice Sinah, na turškem ali egiptovskem ozemlju. Sploh

se južna točka Solunskega zaliva smatra za zapadno mejo Egipta. Rodovi Ulad-Harabi, kateri stanujejo na prepirnem ozemlju, lahko brez kazni zdaj turškim, zdaj egiptovskim oblastvom nagajajo. Dafa-Arabci, jeden del teh rodov, posredujejo po pristaniščih v Tobruku in Bombi promet s stolico načelnika Sunsijev. Na turška oblastva, katera bi bila uže zdavna lahko odpravila to zlorabo, se ni zanesti. Tako so turška oblastva v Dorni, udušivši arabski upor, pomagali dvema načelnikoma vstaje k ubegu. Zaradi velike oddaljenosti od glavnega mesta je tudi težko nadzirati turške uradnike v onih krajih. Preteče nevarnosti bi se le tedaj odpraviti mogle, če bi Turčija postavila energičnega guvernerja v onem kraju ter bi tega guvernerja nadzirali evropski komisarji. Da se tamšnjim fanatizovanim prebivalcem še danes dovaža tihotapsko orožje in strelivo, vzbudilo je v vsem Egiptu veliko srb ter pokazalo tako žalostno bodočnost, da pač treba v rešitev takoj ukreniti resne navedbe.

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Avstrijski pravosodni minister je z ozirom na to, da ogerski sodni dvori prošnjam za izvedbo eksekucije od strani avstrijskih sodišč v slednjem času niso hoteli ugoditi, zaukazal avstrijskim sodnim dvorom, naj se ravna po reciproci-teti ter odbijejo ogerske prošnje za eksekucijo.

Danes je važen dan gledé novih volitev v državni zbor. Danes namreč volijo:

Na Gorenje- in Dolenjeavstrijskem mesta in trgi, na Českem kmečke občine, v Bukovini in Solnogradu mesta in trgi, in na Predarlsem trgovinske zbornice, v Trstu II. volilni razred.

Druge volitve pa se bodo vršile:

Dne 2. junija: Na Moravskem, Galiciji, Štajerskem in Koroškem kmečke občine; na Kranjskem, v Istri in Gorici mesta, v Solnogradu trgovinske zbornice.

3. junija: Dolenje in gorenje Avstrije, Bukovine, kranjske trgovinske zbornice, Česka mesta, Tirolsko velikoposestvo.

5. junija: V Dolenji Avstriji, Bukovini, Kranjski velikoposestvo, česke trgovinske zbornice, na Moravskem, v Šleziji, na Štajerskem in Koroškem mesta in trgi.

6. junija: Gorenje Avstrije, Česke in Solnograda velikoposestva; v Moravi, Šleziji, Istri, na Goriškem in Koroškem trgovinske zbornice.

7. junija: III. volilni razred v Trstu, ki voli poslanca Nabergoja.

8. junija: V Moravi, Šleziji, Istri, Gorici in Koroški velikoposestvo, v Galiciji mesta, v Dalmaciji kmečke občine, na Štajerskem trgovinske zbornice.

9. junija: Štajersko velikoposestvo.

S zunanjega dvorišča pridemo do majhine štirivoglate koč, posvečena duhu varuhu družine, muzimu, duhu gospodarstva. Ta duh pa ni — po darovih in datvah soditi — samogolten in nenasiljiv, kajti najpriprostejše stvari, kakor na pr.: polzeve hiše, ilasti osvaljki, bilinska zmes, brinjevi koščeki, jelenov rog, z železno ostjo obiti in v tla zapičeni — to ga potolaži in umilosti.

Po zunanjem dvorišči dalje gredoči, stopimo skozi stranski vhod v visoko hišo, stogaste podobe, lično postavljeno, ki ima širok kap. Ta kap je prav za prav polkrožno privihana streha in dela senco nad vratmi; na obeh straneh vrat se vspe-nja protje, kakor v snopeh.

V hiši je veliko prostora in je prav složna. Notri je precéj temno, a kakor se oko temote navadi, je prav prijetno in takoj moreš razločiti vsako stvar. Kar nam pade najprej v oči, to so številni drogovi, s katerimi je hiša skoro natlačena, rekel bi, da podpira streho. Misliš, da si pod nepredrtno streho listja v temnem in gostem gozdu. Toda ti drogovi kažejo gospodarju le pot k njegovi postelji, ki je iz protja; bolnika in ne-

10. junija: Gališke trgovinske zbornice, dalmatinska mesta in tržaška trgovinska zbornica.

11. junija: Gališko velikoposestvo in dalmatinske trgovinske zbornice.

13. junija: Dalmatinsko velikoposestvo.

Štajerski Slovenci postavili so kandidatom za državni zbor iz skupine mest in trgov Celje—Brežice Josipa Jermána, ces. svetovalca, c. kr. okr. komisarja v p. in deželnega poslanca. Volitve vršile se bodo dne 4. t. m.

Iz Zagreba se poroča, da je več plemenitašev, med temi grofje Drašković, Bombelles itd., pred kratkim nameravalo ustanoviti po tihem posebno samosvojno stranko plemenitašev izven današnje saborske večine. Energičen nastop bana v slednjem zasedanju je vendar dosegel, da so se imenovani zvezali z njim ter mu napravili ponudbo, da prestopijo kot druga vladna stranka. Ban pa jim je odgovoril, da ga jako veseli, če hoté podpirati vlado, a on da ni prijatelj razkosavanju, zatorej jim je svetoval, če jih je v istini resna volja podpirati vlado, naj to storijo v krogu narodne stranke.

Iz Budjevice poroča se v česke liste, da je Nj. veličanstvo cesar imenoval škofa grofa Schönborna praškim nadškofom. V soboto poklonila se mu je duhovščina. Od papeža do zdaj še ni došlo potrdilo.

Tu je dežele.

V francoskem ministerskem svetu sklenile so se potrebne navedbe, da se pri današnjem pogrebu Viktorja Hugota preprečijo vsi neredi. Prepovedalo se je strogo, razviti zastave, katere spominajo na meščansko vojsko in rabiti taka znamenja. Prihodnji teden predložila bode vlada zbornici postavni načrt, s katerim se prestopki zaradi rabe upornih znamenj izročajo porotnim sodnijam.

O razmerah med Anglijo in Rusijo dohajajo vedno veselejše poročila. Zdaj se je po dogovarjanjih doseglo uže popolno sporazumljenje gledé afganskega mejnega vprašanja. V kratkem poda se rusk zastopnik na afgansko mejo, da tam z angleškim komisarjem natanko določi namestu samem mejno črto.

Angleške vojne čete umikajo se naglo iz Suakima, kjer so v spomladi minolega leta prestali toliko krvavih bojov, a vedno se še ni odločilo, kdo bode zdaj zasel to ozemlje. Kakor se poroča od mnogih strani, se je Turčija izrekla, da je neče zasesti s svojimi četami; iz zdaj se zopet domneva, da je bode zasela Italija, katera pa do zdaj še tudi ni pokazala dosti volje za to. Če bi Italija zasela Suakim, prestati bi jej bilo zopet mnogo bojov, kateri pa bi jej ne prinesli nikake koristi, kajti Osman Digma je zmirom samo za toliko oddaljen od tega kraja, da se mu ni bati napada. Ko hitro pa bode uvidel, da so se umaknile angleške čete, stopil bode zopet na dan.

veščega popotnika pa bi ti drogovi ponoči le motili, zmešali bi ga. Te drogovne vrste so strani hodiščem po katerih se domačini pretipljejo do kakega kraja ali do kake stvari.

Hiša je deljena na dve sobi, prednjo in zadnjo, ki sta preločene s trsteno steno. Sredi ima stena poko, skozi katero gospodar takoj opazi vsacega prišelca, sam pa skrit ostane.

V zadnji sobi so postelje za gospodarja in in njegovo družino, ki so k stenam pritrjene. Nad hišnimi vratmi iznotraj na polici je nekaj malega čaril, ki naj skrbé in varujejo kmetove hiše blagostan in premoženje.

Hišne oprave je kaj malo, tudi posod je malo, in kolikor jih je, še te so borne in slabe. K hišni opravi bi bilo šteti par izrezljanih stolčkov pa deska za igro tukaj navadno, za nekaj puf. Med posodo bi šlo šteti kup prstenih loncev, nekaj pletenic iz vrbovja in travja; nekaj vstrojene skorje, nekaj sulic, en boben, ena ali druga drvenica, korito za napravljanje bananca (vina iz banan) to je ves popis hišne oprave.

vrt, ki je njegov; ogleduje ga tiho in zadovoljno. Razdeljen je vrt na več gredi, med katerimi je videti več steza. Tukaj raste sladki korun, krušne korenine, zeleni grah, turški bob, ki po tleh leze ali pa se prekelj oprijemlje, grašica in volčja jabolka. Vrt omejevajo rastline, ricini, manjoki, tabaki in kave. Po obeh plateg se vlečejo ozka poljiča, obsejana s prosom in sladkornim trstevjem. Za hišo in dvorišči se raztegajo širni nasadi sadunosnih dreves, pisangov in banan, raznega žita in koruze. Iz tega ima svoje glavne pridelke in svoj glavni živež. Iz njih napravlja si vino in močno pivo (pombe). Med bananami nasajene so gostosenčne fige, katerih skorja mu daje snov za obleko. Onkraj teh nasadov je velik prostor, paši odmenjen, kjer se njegova goveda in kozé pasejo skupaj s sosedovimi.

Vidno je, da ljubi ta mož domačnost in samotnost, kajti svoje stanovanje in koč svoje družine si je obdal z dvorišči, ki so opaženi z visokim plotom, živo mejo iz trdnega in trpežnega trstja. Pustimo gospodarja, naj si ogleduje svoj vrt, naj se ga raduje, mi pa stopimo v njegovo koč, da sami vidimo in vemo, kako da živi.

Razne vesti.

— (Hči Viktor Hugota.) Petdesetletna hči pred kratkim umrlega dušnega velikana Viktor Hugota, gospa Adela Hugo, je uže 13 let v blaznici, kojo nadzoruje madame Kivet v St. Mandé. Slavni pesnik dohajal je vsaki teden obiskavat nesrečno svojo hčer. Pri takih priložnostih vsedala se mu je na kolena ter ga poljubovala. Madame Kivet mislila je, da je bolje, ako ji o smrti njenega očeta ničesar ne pove, toda ko tega določeni dan ni bilo k nji, postala je tako nemirna, da so jo morali dejati na voz ter peljati jo do očetove hiše. Tu pokazali so ji mrtvega očeta ter jo skušali prepričati, da spi. Ona pa je molče in hlastno prišla mrtvega za mrzle rokó, potem pa je zbežala takó hitro, da so jo komaj dohiteli. Peljali so jo potem zopet v blaznico, a nesrečnica brani se nekaj dni sem jesti in piti. „Moja usta ne bodo poprej jela“, takó ponavlja v enómér, „dokler ne bodo usta Viktorja Hugota nove pesni pela.“

— (Srečen zakon.) Malokedaj naveličala sta se dva zakonska takó hitro jeden družega, kakor se je to zgodilo v Frankobrodu med dvema zakonskima. Uže tretji dan po poroki, stebel je mož ženo, s čemur žena nikakor ni bila zadovoljna. Osem dni potem, ko sta se poročila, nastal je v njijini hiši takov prepir in ropot, da so vsi sosedje vkup leteli in je morala policija posredovati. Štirinajsti dan po sklenjenem zakonu obesil se je mož, a žena je prerezala vrv in ga rešila. V hvaležnost za to pretepel jo je on in pobegnil potem v Ameriko.

Domače stvari.

Iz seje mestnega odbora ljubljanskega.

V Ljubljani dné 29. maja.

Danes zvečer imel je mestni odbor redno javno sejo. Predsedoval je župan Grasselli; navzočih bilo je 23 mestnih odbornikov. Overovateljema zapisnika bila sta imenovana mest. odb. Potočnik in Ravnihar.

Mestna občina Solnograd poslala je svoj računski sklep za 1883. l.

V volitveno komisijo za volitev poslanca v državni zbor za mesto ljubljansko izvoli mestni odbor gosp. mest. odb.: Velkovrha, predsednika trgovinske zbornice J. Kušarja in Orosi. Dolenca.

Mest. odb. Valentinčič poroča v imenu odseka za olepšavo mesta o prošnji g. E. C. Mayerja ter stavi naslednje predloge: 1.) G. E. C. Mayerju kot načelniku jahalničnega društva prodá se za sezidanje jahalnice prostor pri „Kolizeji“ na dolnjem konci parcel št. 504 in 505 v skupnem obsegu 400 štirijaških sežujev. 2.) Ta prostor prodá se po isti ceni, po kakršni je kranjska stavbinska družba prodala prostor za sezidanje „Rudolfinuma“, to je po 6 gld. 22 kr. štirijaških seženj, torej 400 štir. sežajev za 2488 gld. 3.) Če bi se odboru za sezidanje jahalnice zdela ta cena previsoka, potem se prodá ta prostor na javni dražbi, vendar ne pod omenjeno ceno. 4.) Stavbeni načrt za gradnjo na

Za pravim staniščem kmetovim sta zadaj še dve preprosti koči, takisto obdani z dvorišči; tu imajo ženske in družina svoje delo. Nekatere krepko mučkajo in mesijo banane, potem pa iztiskavajo iz njih sok, ki mu pravijo maramba; to vino je okusna pijača, ako je dobro pripravljeno. Druge zbirajo zeli ali za kuho ali zdravilo in zlasti za kako čarilo. Tretje zopet devajo tabakovo perje sušit, najstariše pa se med tem kratkočasijo s kajenjem tabaka iz dolgocevnih pip ter dima puhaje pripovedujejo svoje izkušnje.

Tako živi kmet v svoji hiši in na svojem gospodarstvu. Ako se pa ta slika ne poda vsem tovarišem njegovim, je tega kriva ali njih prevelika lenoba ali pa kakova nesreča, ki jih je pred kratkim zadela. Vidi se pa iz tega, da Vagandčani imajo obilno in raznega živeža, da stanujejo prav složno, da imajo marne in premetene gospodinje, in da so varni sovražnika toliko, kolikor more s svojimi vojevitimi krdeli deželo braniti mogočen vladar. Kmetu niso toliko nevarni zunanji sovražniki, temveč pa tisti rojaki, ki so glavarji njegovega kraja.

(Dalje prihodnjič.)

tem prostoru se mora izvršiti v soglasji z mestnim stavbinskim uradom.

Mest. odb. dr. vitez Bleiweis Trsteniški je proti prodaji kakega prostora v šišenski občini. To se je sklenilo pred kratkim, ko je stavbinska družba hotela kupiti nekaj parcel. Dokler ni ozemlje pod Tivolijem vtelovljeno v mestno občino, naj se nič ne prodá, konečno nasvetuje, naj se predlog odseka za olepšavanje mesta odbije.

Mest. odb. Dolenc podpira odsekov predlog. Jahalnica bode gotovo mnogo pripomogla k olepšavi mesta.

Mest. odb. deželne sodnije svetovalec Ravnihar predlaga, naj se jahalničnemu društvu prodá prostor v mestni drevnici poleg Fröhlihevega posestva, ker bi gotovo ta prostor tudi ugajal društvenemu namenu.

Podžupan Petričič poganja se za odsekov predloge. Da se vtelovi ozemlje pod Tivoli v mestno občino, do tedaj se ne more čakati, ker se to ne bode še tako kmalu zgodilo.

Mest. odb. Ledenik priporoča odsekov predloge.

Pri glasovanji se zavzre predlog dr. viteza Bleiweis Trsteniškega in Ravniharja ter se sprejme odsekovi predlogi.

Mest. odb. Murnik poroča o oddaji dveh stipendijev kranjskim invalidom, in oddasta se invalidoma Mihaelu Schöberlu in Janezu Ebensteinerju.

Mest. odb. dr. Tavčar poroča v imenu finančnega odseka gledé odškodnine za svét, ki bi ga gospodar hiš. št. 2 in 4 na sv. Petra cesti ob Ljubljani odstopiti imel mestni občini pri gradnji novih hiš. Posestnik tega prostora gosp. Viljem Mayr zahteva za 40530 m. 15000 gld., oziroma 20000 gld., ker je prodaja za 15000 gld., zvezana s pogojem, da mestna občina sezida šentpetersko nabrežje. Poročevalec predlaga, naj se zahteva V. Mayerja odbije. — Predlog se sprejme.

Mest. odb. dr. Tavčar poroča gledé zaostalih obrestij od neke Anton Alojzij Wolfve ustanove, katere je dolžan ljubljanski stolni kapitelj. Mestni kapitelj neče več plačevati obrestij od te ustanove, odkar je sezidal hiralnico. Poročevalec predlaga, naj se obresti odpišejo, ta sklep pa naj se naznani c. kr. deželni vladi kot vrhovnemu oblastvu ustanov. Predlog se sprejme.

Mest. odb. Ledenik poroča o prošnji dunajskega društva „Asylverein“ za podporo. Prošnja se odbije.

Mestne vožnje za 1885—1887. leta se oddadó g. Francu Luckmanu, dimnikarska dela za l. 1885. pa g. Lud. Stritzlu.

Na to se seja zaključí.

— (Mestni zastop ljubljanski) sklenil je v zadnji tajni seji na predlog mest. odb. gosp. prof. Tem. Zupana, da se prav mnogobrojno udeleži procesije o sv. Rešnjem Telesu, da tako pokaže katolišk značaj ljubljanskega mesta.

— (Društvo „Narodni Dom“) imela je večeraj dopoludné občni zbor; zastopanih je bilo 58 delničarjev. Premoženja ima društvo zdaj uže 37046 gld. 76 kr. Natančnejše poročilo o zboru priobčimo zaradi pomanjkanja prostora jutri.

— (Šolske počitnice.) Kakor se čuje, odredil je gospod minister za uk in bogočastje, da se morajo na Dunaji in v predmestjih zrelostni izpiti vsaj do 15. julija dovršiti. Na onih srednjih šolah, na katerih padejo zrelostni izpiti v sledeje dneve šolskega leta, se mora pouk v drugih razredih zaključiti ter se učenci odpustiti na počitnice. Vsled te naredbe bode nekaterim srednjim šolam možno, pouk v vročem meseci juliji za nekoliko prikrajsati. Kar se tiče počitnic o vročem času, se je tudi določilo, da sme določba, do zdaj veljavna samo za Dunaj, veljati tudi za večja provincijalna mesta.

— (Zlato poroko) obhaja dné 3. t. m. tukajšnji tovarnar in posestnik g. Val. Zeschko s svojo gospo Ano, roj. Herman.

— (Izpraznjeno mesto.) Za kastavsko rokodelsko šolo išče se učitelj za risanje z letno plačo 1000 gld. Prošnje naj se vložijo pri vodstvu to šole v Kastvu.

— (Plemenske bike) muriškega plemena kupili so na javni dražbi v Postojni dné 23. t. m. naslednji gg. živinorejci: Anton Frenetič iz Dolenje Vasi, Anton Kovšica iz Planine, Peter Kraigher

iz Hrašč, Janez Otoničar iz Cerknice, Anton Poljšak iz Šturije in Janez Ziherl iz Logatca. — Županija Hirska Bistrica dobila je jednega bika za polovično ceno, županija dolenje-zemonska pa jednega zastonj, ker je zanj prosila.

— (Duhovenske spremembe v tržaški škofiji.) Gosp. Jak. Micalich je imenovan kanonikom v Kopru. — Gosp. Jos. Zupan je imenovan župnikom v Rodiku. — Gosp. Mat. Kambič, oskrbnik v Grimaldi in gosp. Jan. Pretnar, kurat v Golcu, sta stopila v pokoj. Prvo izpraznjeno župnijo bode začasno oskrboval gosp. Mat. Mikuš, župnik v Draguči, drugo gosp. M. Markič, dozdaž kaplan v Jelšanah.

Narodno-gospodarstvene stvari.

Oviček.

Spisal Gustav Pirc.

Sam nisem vedel, kakošen naslov naj bi volil temu članku; slednjič sklenil sem ga imenovati „cviček“, ker ravno vino s tem imenom bilo je vzrok, da sem se namenil, ta članek spisati. Pisal pa ne bodem le o cvičku, razpravljati hočem v kratkih potezah dolenjsko vinarstvo in njega prihodnost ter ob enem svoje stališče, katero zavzemam kot potovalni učitelj. Uže davno bil sem se namenil spisati večo razpravo o dolenjskem gospodarstvu, za kar sem si nabral uže mnogo gradiva, deloma ob priliki svojega potovanja, deloma iz statističnih podatkov, vendar moram to objavljeno prenesti na drugi čas ter danes le površno o tem pisati, da s tem vsaj za sedaj branim svoje stališče. Da moram braniti svoje mnenje, kojega imam o dolenjskem gospodarstvu, posebno pa o vinarstvu, vzrok sta izziva „Slov. Naroda“ in „Laib. Wochenblatt“, ter naj jima bode ta članek ob enem v odgovor. Memogredé naj pa omenim, da tema listoma le zato odgovarjam, ker sem prepričan, da jima je šlo le za reč, ne pa za osebo.

Ker morda nekateri izmed čast. čitateljev niso brali omenjenih člankov v „Slov. Narodu“, gotovo pa malo kedo v „Wochenblattu“, dovolim si to, kar je „Slov. Nar.“ z dné 23. aprila t. l. št. 91 pisal, tukaj še enkrat priobčiti:

V obrambo dolenjskega vina.

V sobotni številki poroča „Laibacherica“ o predavanji potnega učitelja g. Pirca v Radečah. Gosp. Pirc je po poročilu omenjenega lista med drugim rekel: „Ko bi trtna uš uničila vinograde na Dolenjskem, bi škoda ne bila toliko, kakor se misli. Vino je namreč po največ krajih veliko prekislo in preslabo in prodaja se le v Ljubljano in na Gorenjsko pod nič (um einen Spottpreis), kar kaže, da imajo vinski kupci ljubljanski neolikan okus za „cviček“. Take sodbe iz ust potovalnega učitelja bi se ne bili nadejali in čakali smo, da se morebiti preklječe. A ker je vse tiho, moramo navedene nepremišljene besede vendar zavrniti. Vsak razumnik je gotovo našega mnenja, da bi bila škoda, ko bi bili uničeni vsi dolenjski vinogradi, ogromna, in da bi vsa itak uže zanemarjena dolenjska stran gmotno po polnem propala. Kjer so pravi vinorodni kraji, ondí se vinstvo z živinorejo in sadjarstvom niti nadomestiti ne dá, kajti živina vendar ne živi ob božjem vzduhu in iz vinogradov ne dadó se napraviti travniki, sadno drevje pa potrebuje nekoliko let, predno daje dovelj ovočja. Dolenjsko vino res da se ne more primerjati s šampanjcem in z renskimi vini, a vsekakor je zdravo in jako pitno namizno vino, dal Bog, da bi ga vsekdar dovelj imeli. Kedar je letina dobra, dozoreva i na Dolenjskem izborna kapljica, celó v srednjih letinah je vino iz Krške Gore, Gadove Poči itd. jako priljubljena piča, cena pa je dolenjskemu vinu vedno veliko boljša, nego navadnim hrvatskim in ogerskim vinom, in koncem novembra je navadno vse vino uže poprodano. Vinskim kupcem ljubljanskim očitati, da imajo neolikan okus za cviček, je tudi po polnem neumestno. Da bi le vsi naši krmarji kupovali dolenjsko vino, lahko bi bili veseli, pili bi vsaj poštenega cvička, tako pa se vedno bolj širi Sternovo narejeno vino, prava zavrenka, ki nikdar vinograda videla ni.

(Dalje prihodnjič.)

Ljubljanski Zvon

Št. VI. prinaša te spise:

1.) Gorázd: Kralj Matjaž. Balada. — 2.) Dr. Fr. Detela: Veliki grof. Zgodovinski roman. (Dalje.) — 3.) J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 22. Pod hrško. — 4.) L. Podgornikova: Glasbena vzgoja v Sloveniji. (Dalje.) — 5.) Ljudevit: Domoželjnost. Pesem. — 6.) Fr. Wiesenthaler: Slavniki Sloveni. I. Dr. Jakob Zupan. — 7.) Ivan Vrhovec: Slavniki Sloveni II. Peter Pavel Glavar. — 8.) J. Cimperman: Oséhlo evetje. 9.) A. Funtek: Zlatár. Balada. — 10.) J. Stritar: Pogovori. IV. — 11.) Janko Kersnik: Agitator. Roman. (Dalje.) — 12.) Književna poročila: II. Dr. K. Šrekelj: Slovenska slovnica za srednje šole. (Konec.) — 13.) Slovenski glasnik: Pogled na cerkveno književnost slovensko l. 1884. (Konec.) — 14.) J. Kalan: Šah. — „Ljubljanski Zvon“ izhaja v mesečnih po 4 tiskovne pole velike osmerke obsežnih zvezkih, ter stoji za pol leta 2 gld. 30 kr., za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Telegrami „Ljubljanskemu Listu.“

London, 1. junija. „Daily News“ objavljajo pisma privatnega tajnika Granvilovega, iz katerega pisma se razvoda, da so bile „Daily News“ napačno poučene o stanju dogovarjanj z Rusijo. Razgovori se nadaljujejo.

Berolin, 31. maja. Cesar je imel prav dobro noč.

Berolin, 1. junija. Cesar je imel prav dobro noč.

Inomost, 30. maja. V Bozenu dobil je Angerer 503, Giovanelli 81 glasov; v Bozen-Meran-Glurnsu vkup Angerer 703, Giovanelli 220 glasov. V Briksenu je dobil Neuner 659, Seidner 243 glasov. V Inomostu dobil je Wildauer 1314, Förg 861 glasov.

Telegrafično borzno poročilo

z dne 1. junija.

	gld.
Jednotni drž. dolg v bankovcih	82.35
„ „ „ srebri	82.90
Zlata renta	108.30
5% avstr. renta	98.35
Delnice narodne banke	857.—
Kreditne delnice	287.70
London 10 lir sterling	124.30
20 frankovec	9.85 ⁵
Cekini c. kr.	5.85
100 drž. mark	60.90

Odlikovan s tremi zlatimi in jedno svetinjo za zasluge

Franc Jožefov grenki vrelec

od davna iskušena, izborna grenka vođa.

Zaloga povsodi. Vodstvo je v Budimpešti. (64) 6—6

Ces. kraljev.

privilegirani

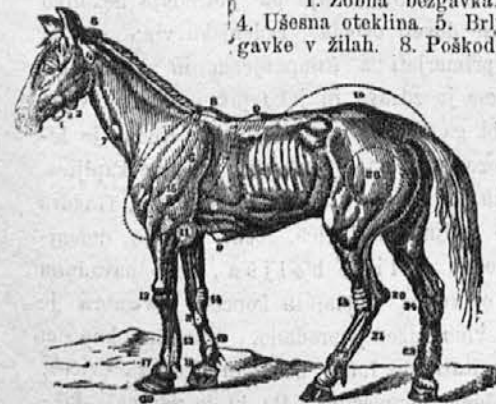
Costellajev najnovejši restitucijski fluid.

Ta fluid ali tekočina ozdravlja korenito vse doli navedene hibe in bolezni, prekosi gled rabe vse do sedaj vžjdnacij slučajih rabljena zdravila, koja zapusté več ali manje sledove vsled zdravljenja.

Zdravilo to rabi pri opešanih uših, revmatizmu itd. in ima namen, da se ga isti poslužujejo, kojim je živinozdravstvo še nepoznata stvar, da ohranijo domače živali vedno pri dobrem zdravju, ne da bi trebalo poklicati zdravnika.

1. Zobna bezgavka. 2. Slinasta bezgavka. 3.—3. Mrtva kost. 4. Ušesna oteklina. 5. Brljava oteklina. 6. Plečno otrpnenje. 7. Bezgavke v žilah. 8. Poškodovani vrat (vihor). 9.—9. Pritisk od sedla ali pasu. 10. Otrpnenje v ledji, stegnu in križi. 11. Bula na komolcu. 12. Goba na kolenih. 13. Trdina uklonivke. 14.—14. Mahovnice (rape). 15. Hrom v pleču. 16. Mehur na nogah. 17. Svitek. 18. Nastop na kopitni svitek. 19. Predobebe noge. 20. bula v pregibu. 21. Zajčja noga. 22. Oteklina v žilah. 23. Ježasta noga. 24. skripec. 25. Kopitna razpoklina. 26. Otrpnenje v stegnu.

Ta od mene samega narejen najnovejši restitucijski fluid prodajata v Ljubljani gospoda Miha Kastner in Janez Luckmann; v Kranji Josip Sušnik; v Novem mestu Adolf Pauser; v Kočevju Fran Bartelme; v Ribnici Fran Pirkor; v Škofji Loki Josip Jesenko; v Metliki Anton Prosenik; v Črnomlju Ivan Puhek;

v Škofji Loki Josip Jesenko; v Metliki Anton Prosenik; v Črnomlju Ivan Puhek;

Prosi se, paziti na varnostno marko, koja ima vsaka steklenica vrhu vratu, in da se zapreči pomotam, zahtevati Costellajev najnovejši restitucijski fluid. Vsaki steklenici priloži se še podroben ilustriran rabljen navod ter stane 1 gld. 35 kr. av. velj. (56) 8—3

Tuji.

Dne 29. maja.

Pri Maliči: Egli, inženir; Krawany, Fellner in Schulz, trgovci, iz Trsta.

Pri Slonu: Joerg in Eismayer, trg. potovalca, iz Mogunčije. — Rossi, lesotřezec, iz Trsta. — Hess, okr. zdravnik, s soprogo, iz Kranjske Gore. — Eržen, duhovnik, iz Polh. Gradca.

Pri Tavčarji: Withalm s soprogo iz Gradca. — Berthold s soprogo iz Celja.

Pri Južnem kolodvoru: Grahar, Mlakar, Haljan, iz Pulja.

Pri Avstr. carji: Pavločič iz Beljaka.

Dne 30. maja.

Pri Maliči: pl. Rappard, ritmajster, in Baron Hohenfeld, iz Berolina. — pl. Hillenbrand, zasebnik, s soprogo, iz Augsburga. — Götzl, Spira in Kochler, trgovci, z Dunaja. — Egger, Kreiner, knjigovodji, in Lipp, modelar, iz Gradca. — Tomadesso, gospodinja, iz Kranja. — Widra, montanistični uradnik, iz Trebovelj.

Pri Slonu: Müller, trgovec, z Dunaja. — Spitzer, vrhni nadzornik, iz Wernberga. — Felcki, trg. potov., iz Siseka.

Pri Južnem kolodvoru: Stampfl, trgovec, iz Trsta. — Vanisi, zasebnik, iz Pulja.

Umrlí so:

Dne 31. maja. Ivan Lohkar, sin hiš. posestnik, 19 l., Križevniški trg št. 5, jetika. — Rudolf Gerdtna, kurjačev sin, 11 mes., Šmartinska cesta št. 7, Bronchitis.

Dne 1. junija. Edvard Detter, c. kr. rezervni laje-
nant, 21 l., Stari trg št. 3, vnetje možjanske mrenice.

Tržne cene.

V Ljubljani 27. maja.

Hektoliter banaške pšenice velja 7 gld. 80 kr., domače 6 gld. 99 kr.; reš 5 gld. 36 kr.; ječmen 5 gld. 20 kr.; oves 3 gld. 57 kr.; ajda 4 gld. 71 kr.; prosa 5 gld. 85 kr.; turšica 5 gld. 85 kr.; 100 kilogramov krompirja 4 gld. 20 kr.; leča hektol. po 8 gld. — kr., bob 8 gld., fižol 8 gld. 50 kr. — Goveja mast kilo po 96 kr., salo po 82 kr., špeh po 54 kr., prekajen pa 66 kr., maslo (sirovo) 85 kr., jajce 2 kr.; liter mleka 8 kr., kilo govejega mesa 64 kr., telečjega 60 kr., svinjsko 70 kr., drobniško po 38 kr., — Piške po 30 kr., golob 17 kr.; 100 kilo sena 1 gld. 78 kr., slame 1 gld. 69 kr. Seženj trdih drv 7 gld. 20 kr.; mehkih 5 gld. — kr. — Vino, rudeče, 100 litrov (v skladišči) 24 gld., belo 20 gld.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm
29. maja	7. zjutraj	740.14	17.0	zpd. sl.	jasno	0.00
	2. pop.	739.46	26.0	vzh. sl.	„	
30. maja	9. zvečer	739.50	19.0	bzv.	l. obl.	0.00
	7. zjutraj	739.82	16.8	bzv.	jasno	
31. maja	2. pop.	738.38	26.1	vzh. sl.	„	0.00
	9. zvečer	737.24	19.8	„	„	

Ivan Lapajne v Krškem

30—15

je izdal sledeče knjige in knjižice za ljudske šole in učitelje: Praktični metodiko, cena 80 kr., Prvi pouk 60 kr., Fiziko in kemijo 60 kr., Prirodopis 56 kr., Zemljepis 26 kr., Geometrijo 24 kr., Malo fiziko 23 kr., Domovinoslovje 20 kr., Pripovedi iz zgodovine Štajerske 6 kr., Opis krškega okr. glavarstva 30 kr., Zgodovino štajerskih Slovencev 1 gld. 20 kr. — Isti pisatelj ima v zalogi razne pisanke in risanke; mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Predpasniki

neprekosljivo

največja zaloga

vsake oblike, velikosti in kakovosti

prodajejo se po 25 kr. in više

pri (47) 6

J. C. Hamannu.

V založništvu našem izšla je na svetlo knjiga:

Saljivi Slovenec.

Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov.

Nabral

Anton Brezovnik

učitelj.

12 pol v 8°. Mehko vezana stane 60 kr., franko po pošti 65 kr.

Ig. v. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigotržnica v Ljubljani.

V dosego in ohranjenje zdravja

se je uže od nekdanj prav dobro izkazalo

kri čistilno zdravenje

spomladi

ker le-to odpravlja marsikako v telesu dremajočo kal težkih bolezni. — Naj-
izbornišo in najbolj učinkujoče sredstvo v to svrhu je

J. Herbabny-jev pomnoženi

Sarsaparilla-sirop

J. Herbabny-jev pomnoženi Sarsaparilla-sirop mehko in polagoma raztaplja in zelo zboljšava kri, ker vse ostre in bolehe snovi, ki vstvarjajo kri gosto, vlaknato in za brzo pretakanje nesposobno, iz istih odpravlja, ter vse skazene in bolehe soke, nakupičeno slezo in žolč — uzroki mnogih bolezni — neškodljivim in neboleznim načinom odvaja iz telesa. — Učinek njegov je torej izboren pri zapiranjih telesa, krvnem navalu v glavo, šumenju v ušesih, vrtoglavici, glavobolu, pri trganji in hemoroidnih bolestitih, zaslezenji želodca, slabem prebavljanji, otekanji jeter in vranice, dalje pri napenjanji žlez, hudem lišaji, kožnih izpuštkih itd.

Jedna steklenica z brošurico vred velja 85 kr., po pošti sprejemana 15 kr. več za zavitek.

Vsaka izvirna steklenica imeti mora gori stoječo varnostno znamko v znamenje pristnosti. (62) 10—4

Osrednja razpošiljavna zaloga za provincije:

lekarna „pri usmiljenji“

Jul. Herbabny-ja

Dunaj, Neubau, Kaiserstrasse Nr. 90.

Zalogo imajo dalje naslednji gospodje lekarji: v Ljubljani: J. Svoboda, G. Piccoli, J. pl. Trnkóczy, V. Mayr; v Celju: J. Kupferschmied, Baumbachovi dediči; v Reki: C. Silhavy, G. Prodram; v Celovcu: V. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kometter, A. Egger; v Novem mestu: D. Rizzoli; v Trstu: C. Zanetti, G. Faraboschi, J. Serravallo, E. pl. Leutenbaur, P. Prendini; v Beljaku: E. Scholz, dr. E. Kumpf; v Velikovi: dr. J. Jobst; v Vipavi: A. Konečný.